

## **Polski eksport do Chin w 2019 r.**

Wartość eksportu do Chin w 2019 wyniosła 2 mld 970 mln usd. W 2018 było to 2 mld 498 mln usd. W stosunku rocznym wzrost wyniósł zatem 472 mln usd, czyli 18,9 proc. Udział eksportu do Chin w ogólnym polskim eksporcie wyrażonym w usd wzrósł z 0,94 proc. w 2018 r do 1,12 proc. w 2019. Tempo wzrostu udziału w eksporcie wyniosło 19 proc. Wartość ta niemal pokrywa się z wartością tempa wzrostu eksportu do Chin w 2019 r., ponieważ ogólny polski eksport w 2019 r. wyrażony w usd był niemal identyczny z eksportem w 2018 r.<sup>1</sup> Oznacza to, że dynamika eksportu do Chin bardzo wyraźnie pozytywnie odróżniała się od dynamiki ogólnego polskiego eksportu wyrażonego w usd.

Jeszcze wyższe było tempo wzrostu eksportu wyrażonego w złotych. W 2018 wartość eksportu wyniosła 9 mld 15 mln pln, w 2019 r. zaś 11 mld 390 mln pln. Wzrost o 2 mld 375 mln, czyli o ponad 26,3 proc., jest znacznie wyższą wartością niż wzrost wyrażony w usd. Różnica w tempie wzrostu jest przede wszystkim wynikiem wyższego kursu na parze usd/pln w 2019 w porównaniu do 2018 r. W 2018 r. kurs średnioważony NBP na parze usd/pln wynosił 3,6134, w 2019 r. zaś 3,8395, co oznacza średni wzrost ceny dolara o 6,26 proc. rdr. Udział eksportu do Chin w łącznym polskim eksporcie wyrażonym w pln wzrósł jednak podobnie jak w wypadku wartości wyrażonych w usd z 0,95 proc. do 1,12 proc. Stało się tak, gdyż łączny polski eksport wyrażony w pln wzrósł w 2019 w porównaniu do 2018 r. o 6,56 proc.<sup>2</sup>

Wśród dziesięciu działów, w których odnotowano najwyższy eksport nie było żadnego nowego w porównaniu do roku poprzedzającego. Nastąpiły natomiast przesunięcia w znaczeniu poszczególnych działów dla eksportu. Zaprezentowano to w tabeli 1.

| Tabela 1. Porównanie 10 największych pod względem wartości eksportu działów w 2018 i w 2019 r. |   |              |   |              |  |
|--|---|--------------|---|--------------|--|
| L.P.   | 2018  |              | 2019  |              |  |
|  | Dział   | mln usd      | Dział   | mln usd      |  |
| 1  | 74 - MIEDŹ I ARTYKUŁY Z MIEDZI  | 560          | 74 - MIEDŹ I ARTYKUŁY Z MIEDZI  | 662          |  |
| 2  | 84 - REAKTORY JĄDROWE, KOTŁY, MASZYNY I URZĄDZENIA MECHANICZNE; ICH CZĘŚCI  | 404          | 84 - REAKTORY JĄDROWE, KOTŁY, MASZYNY I URZĄDZENIA MECHANICZNE; ICH CZĘŚCI  | 528          |  |
| 3  | 85 - MASZYNY I URZĄDZENIA ELEKTRYCZNE ORAZ ICH CZĘŚCI; REJESTRATORY I ODTWARZACZE DŹWIĘKU, REJESTRATORY I ODTWARZACZE OBRAZU I DŹWIĘKU ORAZ ICH CZĘŚCI I AKCESORIA  | 333          | 85 - MASZYNY I URZĄDZENIA ELEKTRYCZNE ORAZ ICH CZĘŚCI; REJESTRATORY I ODTWARZACZE DŹWIĘKU, REJESTRATORY I ODTWARZACZE OBRAZU I DŹWIĘKU ORAZ ICH CZĘŚCI I AKCESORIA  | 365          |  |
| 4  | 94 - MEBLE; POŚCIELE, MATERACE, STELAŻE POD MATERACE, PODUSZKI ITP.; LAMPY I OPRAWY OŚWIETLENIOWE; REKLAMY ŚWIETLNE ZNAKI INFORMACYJNE ITP.; BUDYNKI PREFABRYKOWANE | 187          | 44 - DREWNO I ARTYKUŁY Z DREWNA; WĘGIEL DRZEWNY   | 164          |  |
| 5  | 40 - KAUCZUK I ARTYKUŁY Z KAUCZUKU  | 112          | 94 - MEBLE; POŚCIELE, MATERACE, STELAŻE POD MATERACE, PODUSZKI ITP.; LAMPY I OPRAWY OŚWIETLENIOWE; REKLAMY ŚWIETLNE ZNAKI INFORMACYJNE ITP.; BUDYNKI PREFABRYKOWANE | 153          |  |
| 6  | 90 - PRZYRZĄDY I APARATURA, OPTYCZNE, FOTOGRAFICZNE, KINEMATOGRAFICZNE, POMIAROWE, KONTROLNE, PRECYZYJNE, MEDYCZNE LUB CHIRURGICZNE; ICH CZĘŚCI I AKCESORIA         | 105          | 40 - KAUCZUK I ARTYKUŁY Z KAUCZUKU  | 142          |  |
| 7  | 87 - POJAZDY NIESZYNOWE ORAZ ICH CZĘŚCI I AKCESORIA   | 101          | 87 - POJAZDY NIESZYNOWE ORAZ ICH CZĘŚCI I AKCESORIA   | 122          |  |
| 8  | 39 - TWORZYWA SZTUCZNE I ARTYKUŁY Z NICH  | 96           | 90 - PRZYRZĄDY I APARATURA, OPTYCZNE, FOTOGRAFICZNE, KINEMATOGRAFICZNE, POMIAROWE, KONTROLNE, PRECYZYJNE, MEDYCZNE LUB CHIRURGICZNE; ICH CZĘŚCI I AKCESORIA         | 114          |  |
| 9  | 44 - DREWNO I ARTYKUŁY Z DREWNA; WĘGIEL DRZEWNY   | 77           | 39 - TWORZYWA SZTUCZNE I ARTYKUŁY Z NICH  | 89           |  |
| 10   | 04 - PRODUKTY MLECZARSKIE; JAJA PTASIE; MIÓD NATURALNY; JADALNE PRODUKTY POCHODZENIA ZWIERZĘCEGO, GDZIE INDEKSY NIEWYMIENIONE ANI NIEWŁĄCZONE                       | 60           | 04 - PRODUKTY MLECZARSKIE; JAJA PTASIE; MIÓD NATURALNY; JADALNE PRODUKTY POCHODZENIA ZWIERZĘCEGO, GDZIE INDEKSY NIEWYMIENIONE ANI NIEWŁĄCZONE                       | 89           |  |
|  | <b>SUMA</b>   | <b>2 036</b> |   | <b>2 429</b> |  |

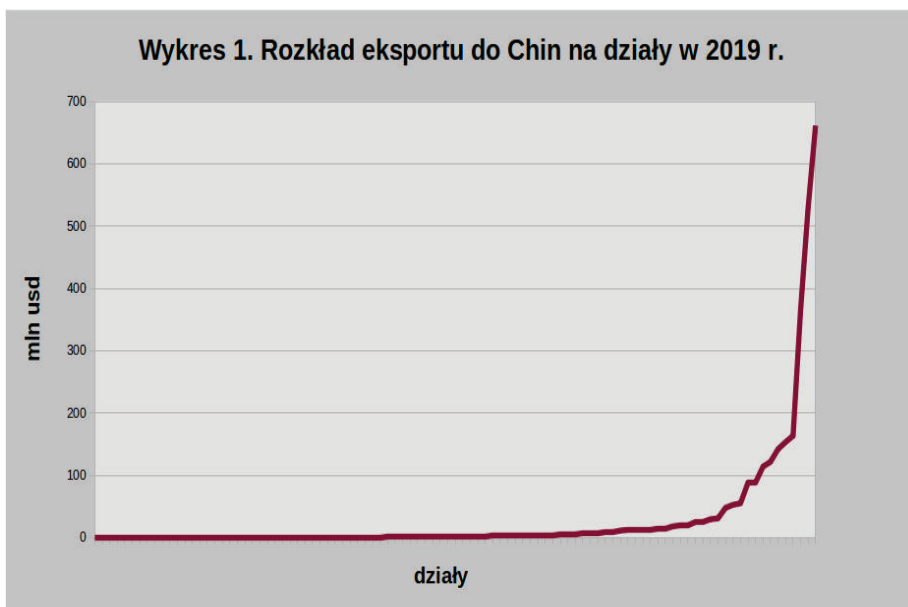
Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Najbardziej znaczącą zmianę odnotowano w eksporcie drewna. Obejmujący te produkty dział 40 przesunął się na czwartą pozycję z dziewiątej, dzięki wzrostowi eksportu z 77 na 144 mln usd. W czołowych dziesięciu pozycjach eksport wzrósł o 393 mln usd, czyli o 19,3 proc., czyli nieznacznie szybciej niż ogólny eksport do Chin, co wpłynęło na pogłębienie podkreślanej w publikacjach za lata poprzednie niekorzystnej tendencji do koncentracji eksportu w ograniczonej grupie produktów. W 2019 r. miał miejsce dalszy wzrost udziału działów o najwyższej wartości w eksporcie do Chin. Zmiany w rozkładzie na kwintyle zostały zaprezentowane w tabeli 2 poniżej.

| Tabela 2. Wartości i udziały działów w eksporcie do Chin w rozkładzie na kwintyle |                                |           |           |           |           |           |
|---|--------------------------------|-----------|-----------|-----------|-----------|-----------|
|   |                                | Kwintyl 1 | Kwintyl 2 | Kwintyl 3 | Kwintyl 4 | Kwintyl 5 |
| 2018  | Wartość eksportu (mln usd)     | 1,3       | 12,5      | 51,6      | 180,2     | 2 252,2   |
|   | Udział w eksporcie do Chin (%) | 0,1       | 0,5       | 2,1       | 7,2       | 90,2      |
| 2019  | Wartość eksportu (mln usd)     | 1,4       | 10,1      | 42,6      | 178,5     | 2 737,0   |
|   | Udział w eksporcie do Chin (%) | 0,0       | 0,3       | 1,4       | 6,0       | 92,2      |

Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Dane zaprezentowane w tabeli wskazują na dalszy postęp w koncentracji polskiego eksportu do Chin w ramach nielicznych działów. W 2019 r. 20 proc. działów wygenerowało 92,2 proc. całego eksportu do Chin. Było to o dwa punkty procentowe więcej niż w roku poprzedzającym, z czego 10 czołowych działów na łączną liczbę 97 ujętych w statystyce eksportu do Chin obejmowało 81,8 proc., o 0,3 punktu procentowego więcej niż w 2018. Jednocześnie w 2019 r. w dwóch działach nie było żadnego eksportu, w 11 działach wartość eksportu wyniosła poniżej 100 tys. usd, a w kolejnych 26 działach pomiędzy 100 tys. usd a 1 mln, w 31 pomiędzy 1 a 10 mln usd, a w 27 powyżej 10 mln usd. W 2018 r. było to odpowiednio: 5, 10,23, 32, 27 działów, co pokazuje, że również przy innym podziale przedziałów niż kwintyle zmiany nie były znaczące. Na niewielki wzrost asymetrii rozkładu eksportu na poziomie działów wskazuje wartość współczynnika asymetrii<sup>3</sup>, która minimalnie wzrosła: z 4,87 w 2018 do 4,92 w 2019<sup>4</sup>. Rozkładu wartości eksportu w działach w 2019 r. została przedstawiony na wykresie 1.



W 2019 wzrost eksportu miał miejsce w 48 działach, spadek również w 48 działach. W jednym zaś nie odnotowano zmiany. Łączna wartość wzrostu eksportu w działach, w których odnotowano wzrost wyniosła ponad 590 mln usd. Spadek eksportu w pozostałych

działach wyniósł ponad 118 mln usd. Czołowe działy pod względem wzrostu wartości eksportu w 2019 r. zaprezentowano w tabeli 3.

| <b>Tabela 3. 10 działów o największym wzroście eksportu do Chin pod względem wartości w 2019 r.</b> |   |                       |                     |
|---|---|-----------------------|---------------------|
| <b>L.P.</b>   | <b>Dział</b>  | <b>Wzrost mln usd</b> | <b>Wzrost % rdr</b> |
| <b>1</b>  | <b>84 - REAKTORY JĄDROWE, KOTŁY, MASZYNY I URZĄDZENIA MECHANICZNE; ICH CZĘŚCI</b>   | <b>124,4</b>          | <b>30,8</b>         |
| <b>2</b>  | <b>74 - MIEDŹ I ARTYKUŁY Z MIEDZI</b>   | <b>101,4</b>          | <b>18,1</b>         |
| <b>3</b>  | <b>44 - DREWNO I ARTYKUŁY Z DREWNA; WĘGIEL DRZEWNY</b>  | <b>86,1</b>           | <b>111,1</b>        |
| <b>4</b>  | <b>02 - MIĘSO I PODROBY JADALNE</b>   | <b>47,7</b>           | <b>625,2</b>        |
| <b>5</b>  | <b>85 - MASZYNY I URZĄDZENIA ELEKTRYCZNE ORAZ ICH CZĘŚCI; REJESTRATORY I ODTWARZACZE DŹWIĘKU, REJESTRATORY I ODTWARZACZE OBRAZU I DŹWIĘKU ORAZ ICH CZĘŚCI I AKCESORIA</b> | <b>31,8</b>           | <b>9,5</b>          |
| <b>6</b>  | <b>40 - KAUCZUK I ARTYKUŁY Z KAUCZUKU</b>   | <b>30,1</b>           | <b>26,8</b>         |
| <b>7</b>  | <b>04 - PRODUKTY MLECZARSKIE; JAJA PTASIE; MIÓD NATURALNY; JADALNE PRODUKTY POCHODZENIA ZWIERZĘCEGO, GDZIE INDZIEJ NIEWYMIENIONE ANI NIEWŁĄCZONE</b>                      | <b>29,7</b>           | <b>50,0</b>         |
| <b>8</b>  | <b>87 - POJAZDY NIESZYNOWE ORAZ ICH CZĘŚCI I AKCESORIA</b>  | <b>20,7</b>           | <b>20,5</b>         |
| <b>9</b>  | <b>19 - PRZETWORY ZE ZBÓŻ, MĄKI, SKROBI LUB MLEKA ; PIECZYWA CUKIERNICZE</b>  | <b>15,8</b>           | <b>112,9</b>        |
| <b>10</b>   | <b>28 - CHEMIKALIA NIEORGANICZNE; ORGANICZNE LUB NIEORGANICZNE ZWIĄZKI METALI SZLACHETNYCH, METALI ZIEM RZADKICH, PIERWIASTKÓW PROMIENIOTWÓRCZYCH LUB IZOTOPÓW</b>        | <b>14,9</b>           | <b>92,4</b>         |
| <i>Opracowanie własne na podstawie danych GUS</i>   |   |                       |                     |

Pozytywnym zjawiskiem jest, że największy wzrost odnotowano nie w produktach z miedzi, ale w dziale obejmującym bardziej zaawansowane o wyższej wartości dodanej produkty przemysłu maszynowego, w którym wzrost był znacznie bardziej dynamiczny niż średnie tempo wzrostu eksportu do Chin. Dodatkowo znacznie większe wzrosty zaobserwowano w wielu pozycjach z tego działu skupiających tak zróżnicowane produkty jak np. turbiny gazowe i turboodrzutowe, maszyny do robót ziemnych, maszyny do przerobu tytoniu oraz różnego rodzaju wirówki. Podobna sytuacja miała miejsce w dziale 85. W pozostałych działach wzrost eksportu był w przeważającej mierze napędzany przez nieliczne pozycje, jak np. surowe drewno nieobrobione lub tylko zgrubnie obrobione w dziale 44, w dziale 4 mleko, a w dziale 28 związki nieorganiczne niesklasyfikowane w innych pozycjach działu.

W dziale obejmującym mięso kluczowy był eksport drobiu. Ponad sześćsetprocentowy wzrost był wynikiem bardzo niskiej bazy z roku poprzedzającego, związanej z zakazem importu polskiego drobiu do Chin i faktycznym otwarciem rynku dopiero pod koniec 2018. Od stycznia br. rynek chiński jest ponownie zamknięty ze względu na ogniska ptasiej grypy w Polsce, zatem można spodziewać się drastycznego spadku eksportu, niezależnie od wpływu epidemii koronawirusa.

O ile liczba działów, w których odnotowano spadki jest znacznie wyższa niż w 2018 r. to wartość spadków w większości działów była stosunkowo niewielka. Niemal czterdzieści procent wartości spadku eksportu było skoncentrowane w dwóch działach: 94, w którym za spadek o wartości niemal 39 mln usd odpowiadały meble oraz w dziale 83, ze spadkiem o ponad 13 mln usd generowanym przede wszystkim w okuciach do mebli.

Analiza na poziomie działów, które agregują produkty w wyraźnie wyodrębnione grupy daje dość dobry ogólny pogląd na strukturę, charakter i główne trendy w eksporcie do Chin, jednak ze względu na duże zróżnicowanie liczby pozycji w poszczególnych działach – oraz znaczne różnice w znaczeniu poszczególnych działów dla gospodarki – analiza danych statystycznych na populacji działów powinna być uzupełniona analizą informacji granularnych dla jednostek niższego rzędu – pozycji.

W 2019 wśród 1056 pozycji uwzględnionych w bazie GUS<sup>5</sup> w 280 odnotowano zerowy eksport, w 366 pozycjach wartość eksportu była poniżej 100 tys. usd, a w kolejnych 218 pomiędzy 100 tys. a 1 mln usd, w 132 między 1 a 10 mln, a w 60 powyżej 1 mln usd. Średnia wartość eksportu na pozycję wyniosła ponad 2 mln 812 tys. usd, ale mediana to tylko ponad 24 800 usd. Dla porównania w 2018 r. w 298 pozycjach odnotowano zerową wartość eksportu, w kolejnych 363 wartość eksportu była poniżej 100 tys. usd, w kolejnych 201 zaś wyniosła ona pomiędzy 100 tys. a 1 mln usd. W 142 pozycjach wyniosła ona między 1 a 10 mln usd i w 52 powyżej 10 mln usd. Średnia wartość eksportu na pozycję wyniosła 2 mln 365 tys. usd, ale mediana miała wartość zaledwie nieco ponad 20 tys. usd.

W 2019 r. wartość graniczna dla czwartego kwintyla wyniosła ponad 827 tys. usd, znacznie poniżej średniej. Wartość wyższą niż średnia odnotowano w 11 proc. wszystkich pozycji. W 2018 r. wartość graniczna dla czwartego kwintyla wyniosła nieco ponad 844 tys. usd, czyli znacznie poniżej średniej, ale odległość od średniej była znacznie mniejsza niż w 2019 r. Wartość wyższą niż średnia odnotowano w nieco powyżej 12,2 proc. całej populacji. Powyższe dane sugerują nasilenie tendencji do koncentracji eksportu w coraz węższej grupie czołowych pozycji w 2019 r. Potwierdza to rozkład wartości eksportu w pozycjach w podziale na kwintyle zaprezentowany w tabeli 4.

| <b>Tabela 4. Wartości i udział pozycji w eksporcie do Chin w rozkładzie na kwintyle</b> |                                       |                  |                  |                  |                  |                  |
|---|---------------------------------------|------------------|------------------|------------------|------------------|------------------|
|   |                                       | <b>Kwintyl 1</b> | <b>Kwintyl 2</b> | <b>Kwintyl 3</b> | <b>Kwintyl 4</b> | <b>Kwintyl 5</b> |
| <b>2018</b>   | <b>Wartość eksportu (mln usd)</b>     | <b>0,0</b>       | <b>0,1</b>       | <b>5,3</b>       | <b>63,6</b>      | <b>2 428,8</b>   |
|   | <b>Udział w eksporcie do Chin (%)</b> | <b>0,00</b>      | <b>0,00</b>      | <b>0,21</b>      | <b>2,55</b>      | <b>97,24</b>     |
| <b>2019</b>   | <b>Wartość eksportu (mln usd)</b>     | <b>0,0</b>       | <b>0,2</b>       | <b>6,5</b>       | <b>61,4</b>      | <b>2901,4</b>    |
|   | <b>Udział w eksporcie do Chin (%)</b> | <b>0,00</b>      | <b>0,01</b>      | <b>0,22</b>      | <b>2,07</b>      | <b>97,71</b>     |

*Opracowanie własne na podstawie danych GUS*

Niemal cały polski eksport do Chin jest skupiony w nieco ponad 200 pozycjach. Koncentracja jest jeszcze bardziej widoczna przy dalszym zawężaniu liczby pozycji. W 2018 r. 10 proc. pozycji stanowiło 89,7 proc. proc. eksportu do Chin, 5 proc. pozycji ponad 77,3 proc., a 10 pierwszych pozycji (niepełna 1 proc. wszystkich pozycji) to aż 45,5 proc. eksportu do Chin. W 2019 r. nastąpiło pogłębienie koncentracji i te wartości wynosiły odpowiednio: dla 10 proc. pozycji – 91,6 proc. wartości eksportu, dla 5 proc. 79,5 proc. a dla pierwszych 10 pozycji – 47,2 proc.

Należy jednak wziąć pod uwagę, że jedna pozycja obejmująca katody miedziane stanowiła w obu latach ponad 21 proc. wartości całego eksportu, co znacznie wpłynęło na wysokość średniej. Po wyłączeniu tej pozycji średnia wartość eksportu na pozycję w 2019 r. wyniosła 2 mln 208 tys., a wyższą wartość niż średnia odnotowano w 12,6 proc. Odpowiednio w 2018



r. średnia wartość na pozycję po wyłączeniu miedzi wynosiła ponad 1 mln 868 tys. usd, a wyższą wartość od średniej odnotowano w 13,8 proc. Rozkład wartości eksportu w pozycjach w podziale na kwintyle po wyłączeniu katod miedzianych zaprezentowano w tabeli 5.

| <b>Tabela 5. Wartości i udział pozycji w eksporcie do Chin w rozkładzie na kwintyle po wyłączeniu pozycji obejmującej katody miedziane</b> |                                       |                  |                  |                  |                  |                  |
|--|---------------------------------------|------------------|------------------|------------------|------------------|------------------|
|  |                                       | <b>Kwintyl 1</b> | <b>Kwintyl 2</b> | <b>Kwintyl 3</b> | <b>Kwintyl 4</b> | <b>Kwintyl 5</b> |
| <b>2018</b>  | <b>Wartość eksportu (mln usd)</b>     | <b>0,0</b>       | <b>0,1</b>       | <b>4,7</b>       | <b>56,6</b>      | <b>1 909,7</b>   |
|  | <b>Udział w eksporcie do Chin (%)</b> | <b>0,00</b>      | <b>0,00</b>      | <b>0,24</b>      | <b>2,87</b>      | <b>96,89</b>     |
| <b>2019</b>  | <b>Wartość eksportu (mln usd)</b>     | <b>0,0</b>       | <b>0,2</b>       | <b>6,5</b>       | <b>62,3</b>      | <b>2261,5</b>    |
|  | <b>Udział w eksporcie do Chin (%)</b> | <b>0,00</b>      | <b>0,01</b>      | <b>0,28</b>      | <b>2,67</b>      | <b>97,08</b>     |
| <i>Opracowanie własne na podstawie danych GUS</i>  |                                       |                  |                  |                  |                  |                  |

Wyłączenie miedzi wpłynęło na koncentrację eksportu w pierwszym kwintylu tylko w stopniu minimalnym. Stopień koncentracji pozostał wysoki, z tendencją do wzrostu. W 2019 r. natomiast uwidoczniło się nieznacznie większe skupienie wartości w pozycjach w przedziale między 5 a 10 proc. liczby czołowych pozycji. W 2018 r. 10 proc. największych pod względem wartości pozycji stanowiło prawie 87 proc. eksportu do Chin, natomiast dla pierwszych 5 proc. pozycji wartość eksportu wyniosła 71,7 proc., a 10 pierwszych pozycji, czyli niespełna 1 proc. wszystkich to 32,7 proc. W 2019 r. te wartości wynosiły odpowiednio: dla 10 proc. pozycji – 89,5 proc. wartości eksportu, dla 5 proc. – 74,4 proc., a dla pierwszych 10 pozycji – 34,9 proc. Czołowe dziesięć pozycji w polskim eksporcie do Chin w 2019 r. zaprezentowano w tabeli 6.

| <b>Tabela 6. 10 pozycji o największej wartości eksportu do Chin<br/>W 2019 r.</b> |   |                            |  |                         |
|---|---|----------------------------|--|-------------------------|
| <b>L.P.</b>   | <b>Pozycja</b>  | <b>Wartość<br/>mln usd</b> | <b>Wartość<br/>wzrostu<br/>mln usd</b> | <b>Wzrost<br/>% rdr</b> |
| 1   | 7403 - Miedź rafinowana i stopy miedzi, nieobrobione plastycznie:   | 639,9                      | 113,1                                  | 21,5                    |
| 2   | 4403 - Drewno surowe, nawet pozbawione kory lub bieli albo zgrubnie obrobione:  | 121,1                      | 84,0                                   | 227,0                   |
| 3   | 8708 - Części i akcesoria do pojazdów samochodowych objętych pozycjami od 8701 do 8705:   | 119,0                      | 18,6                                   | 18,5                    |
| 4   | 8473 - Części i akcesoria (inne niż pokrowce, futerały i tym podobne) nadające się do stosowania wyłącznie lub głównie do maszyn objętych pozycjami od 8470 do 8472:  | 104,1                      | 29,1                                   | 38,9                    |
| 5   | 8411 - Silniki turboodrzutowe, turbośmigłowe oraz inne turbiny gazowe:  | 78,8                       | 48,2                                   | 157,2                   |
| 6   | 9403 - Meble inne niż w pozycjach 9401 i 9402 i ich części:   | 77,2                       | -19,2                                  | -19,9                   |
| 7   | 8504 - Transformatory elektryczne, przekształtniki (np. prostowniki) oraz wzbudniki:  | 71,3                       | 5,9                                    | 9,1                     |
| 8   | 9401 - Meble do siedzenia (bez objętych pozycją 9402), nawet przekształcalne w miejsca do spania, oraz ich części:  | 68,7                       | -14,6                                  | -17,5                   |
| 9   | 4002 - Kauczuk syntet. i faktysa z olejów, w formach podst. lub w płytach, ark. lub taśmach; mieszaniny dowolnego prod. z poz. 4001 z dowolnym prod. objętym tą poz., | 66,3                       | 7,9                                    | 13,5                    |
| 10  | 0207 - Mięso i podroby jadalne, z drobiu objętego pozycją 0105, świeże, schłodzone lub zamrożone  | 54,7                       | 47,7                                   | 677,9                   |
|   | <b>SUMA</b>   | <b>1 401,1</b>             | <b>320,7</b>                           |                         |

*Opracowanie własne na podstawie danych GUS*

Uwagę zwraca wzrost eksportu drewna o 84 mln usd. Turbiny gazowe do różnego rodzaju silników – w tym silników turboodrzutowych i turbośmigłowych – od wielu lat są jedną z istotnych pozycji, choć wartość eksportu podlegała wahaniom. Wzrost eksportu drobiu oraz jego perspektywa w najbliższym czasie został już omówiony wyżej. Wśród tych 10 pozycji w dwóch odnotowano spadek, a wartość wzrostu eksportu znetowanego<sup>6</sup> wyniosła ponad 320 mln usd. Oznacza to, że tych kilka czołowych pozycji miało udział we wzroście eksportu do Chin o wysokości 68 proc. Bardzo blisko pierwszej dziesiątki znalazły się również ekstrakt słodowy z wartością wzrostu 17,64 mln usd. Jeśli dokona się wyłączenia miedzi, a uwzględni ekstrakt słodowy wartość wzrostu znetowanego dla czołowej dziesiątki wyniosłaby 225 mln usd, a jej udział we wzroście byłby na poziomie 62,8 proc. Oznacza to, że katody miedziane mają ograniczony wpływ na koncentrację wzrostu eksportu w kluczowych pozycjach.



Należy jednak mieć na uwadze, że widoczne są znaczne różnice w wartości i tempie wzrostu eksportu pozycji największych pod względem wartości eksportu oraz to, że uwzględnione zostały zarówno pozycje ze wzrostem eksportu jak i spadkiem. Przydatna dla oceny stopnia koncentracji wzrostu eksportu jest analiza znaczenia kluczowych pozycji z pozytywnym wzrostem eksportu. W tabeli 7 zaprezentowano pierwsze dziesięć pozycji pod względem wartości wzrostu.

| <b>Tabela 7. 10 pozycji o największej wartości wzrostu eksportu do Chin<br/>W 2019 r.</b> |  |   |  |                         |
|---|--|---|--|-------------------------|
| <b>L.P.</b>   | <b>Pozycja</b>   | <b>Wartość<br/>Eksportu<br/>mln usd</b> | <b>Wartość<br/>wzrostu<br/>mln usd</b> | <b>Wzrost<br/>% rdr</b> |
| 1   | 7403 - Miedź rafinowana i stopy miedzi, nieobrobione plastycznie:  | 639,9                                   | 113,1                                  | 21,5                    |
| 2   | 4403 - Drewno surowe, nawet pozbawione kory lub bieli albo zgrubnie obrobione:   | 121,1                                   | 84,0                                   | 227,0                   |
| 3   | 8411 - Silniki turboodrzutowe, turbośmigłowe oraz inne turbiny gazowe:   | 78,8                                    | 48,2                                   | 157,2                   |
| 4   | 0207 - Mięso i podroby jadalne, z drobiu objętego pozycja 0105, świeże, schłodzone lub zamrożone   | 54,7                                    | 47,7                                   | 677,9                   |
| 5   | 8473 - Części i akcesoria (inne niż pokrowce, futerały i tym podobne) nadające się do stosowania wyłącznie lub głównie do maszyn objętych pozycjami od 8470 do 8472:     | 104,1                                   | 29,1                                   | 38,9                    |
| 6   | 4011 - Opony pneumatyczne, nowe, gumowe:   | 40,4                                    | 27,9                                   | 222,5                   |
| 7   | 0401 - Mleko i śmietana, niezagęszczone ani niezawierające dodatku cukru lub innego środka słodzącego:   | 47,4                                    | 26,9                                   | 130,8                   |
| 8   | 8708 - Części i akcesoria do pojazdów samochodowych objętych pozycjami od 8701 do 8705:  | 119,0                                   | 18,6                                   | 18,5                    |
| 9   | 8430 - Maszyny do robót ziemnych, pozostałe; urządzenia do wbijania lub wyciągania pali; plugi odśnieżające lemieszowe i wirnikowe:                                      | 18,6                                    | 18,2                                   | 4 287,3                 |
| 10  | 2853 - Fosforiki, n.zdef. chem., z wyl. żelazofosf.; zw. n.org. poz., woda: destyl., do pom. przewodn. i o podob. czyst.; pow.: ciekłe spręż.; amalg. nie z met. Szlach. | 17,7                                    | 17,7                                   | ---                     |
|   | <b>SUMA</b>  | <b>1 241,7</b>                          | <b>431,3</b>                           |                         |
| <i>Opracowanie własne na podstawie danych GUS</i>   |  |   |  |                         |

Wśród tych 10 pozycji cztery – obejmujące opony samochodowe, mleko, wrębiarki do węgla i skał (w pozycji maszyny do robót ziemnych) oraz związki nieorganiczne niewyszczególnione w innych pozycjach klasyfikacji – są pozycjami spoza grupy dziesięciu generujących największy eksport pod względem wartości. Pozytywnym elementem jest wzrost eksportu opon, biorąc pod uwagę znaczny wartościowo import z Chin oraz dynamiczny wzrost eksportu mleka – jedyne w zasadzie produktu spożywczego, dla którego w ostatnich latach w sposób widoczny i stabilny zwiększa się wartość eksportu do

Chin. Natomiast ani na poziomie czołowych działów eksportu ani na poziomie pozycji w 2019 r. nie widać bardzo wyraźnego wzrostu znaczenia eksportu szerszego kręgu produktów przemysłu przetwórstwa spożywczego oraz innych, które miały szerzej wejść na chiński rynek, między innymi dzięki intensyfikacji transportu kolejowego, na co od lat wskazywali niektórzy analitycy. Bardzo pozytywne jest pojawienie się w czołówce pozycji obejmującej związki nieorganiczne, które w 2018 r. nie była eksportowane. Jest jednak kwestią trudną do zweryfikowania, czy obejmuje ona nowy produkt w eksporcie do Chin czy może inaczej sklasyfikowany produkt już eksportowany lub podobny do już eksportowanego.

Łączna wartość wzrostu eksportu w 446 pozycjach, w których odnotowano wzrost dodatni wyniosła 735,6 mln usd. Jest to wartość wyższa niż odnotowana dla działów, co sugeruje zróżnicowanie dynamiki eksportu w obrębie poszczególnych działów. W dziesięciu głównych pod względem wartości wzrostu eksportu pozycjach wzrost wyniósł 431,3 mln usd, co oznacza, że ich udział w dodatnim wzroście wyniósł aż 58,6 proc. Wzrost eksportu w 10 proc. pozycji z dodatnim wzrostem stanowił 86,6 proc. całego dodatniego wzrostu na poziomie pozycji.

**Łukasz Sarek** – analityk ds. gospodarki Chin w Ośrodku Badań Azji

---

<sup>1</sup> W według danych GUS w 2018 eksport w usd wyniósł 264 mld 786 mln, a w 2019 264 mld 483 mln.

<sup>2</sup> O 62,4 mld pln, z 951,3 mld pln do 1013,7 mld pln według danych GUS.

<sup>3</sup> Wyliczonego dla całej populacji z momentu centralnego trzeciego rzędu oraz odchylenia standardowego.

<sup>4</sup> Przeliczony dla całej populacji działów.

<sup>5</sup> Jest to liczba pozycji, jakie są uwzględnione w statystykach GUS dla lat 2018 i 2019 dla eksportu do Chin. Należy mieć na uwadze, że liczba pozycji jest wyższa i w statystykach dla ogólnego polskiego eksportu są to 1262 pozycje. Niniejsze opracowanie skoncentrowane jest na ogólnej charakterystyce eksportu do Chin i porównaniem do roku poprzedzającego. Przyjęcie wyższej liczby pozycji wpłynęłoby znacząco na obniżenie średniej eksportu, mediany oraz innych wartości wyrażonych w kwintylach, ze względu na zwiększenie się analizowanej populacji o ponad 200 obserwacji o wartości O. Przy uwzględnieniu większej liczby obserwacji o wartości O, znacznie wyższe byłyby wartości koncentracji dla przedziałów pozycji wyznaczonych jako odsetek łącznej liczby pozycji. Przy porównaniu danych dla Chin w ujęciu rocznym nie ma to większego znaczenia dla wniosków w zakresie kierunku i siły zmian. Autor zdecydował się wyłącznie na potrzeby tego opracowania na przyjęcie liczby niższej wykazanej w bazie SWAID dla eksportu do Chin. Przyjęcie odpowiedniej liczby pozycji ma natomiast znaczenie przy innych badaniach porównawczych np. analizie danych dla eksportu z Polski do kilku państw lub porównaniu poziomu koncentracji eksportu z Polski a eksportu z innych państw należy wziąć pod uwagę pełną populację pozycji.

<sup>6</sup> Czyli wypadkowa sumy wartości wzrostu pozytywnego oraz sumy wartości wzrostu negatywnego w poszczególnych pozycjach.